

1. GRUNDLAG/REFERENCER

Søfartsstyrelsens bekendtgørelser om uddannelseskraft for Yachtskipper af 3. grad.

- Bek nr. 74 af 17-01-2014 lov om skibes besætning.
- Bek nr. 1641 af december 2017 om prøver og beviser for Fritidssejlere.
- Bek nr. 1083 af 20/11/2009 Vagtholdbekendtgørelse.

2. SØNÆRINGSBEVIS OG RETTIGHEDER:

a. Sønæringsbevis

I medfør af lov om skibes besætning skal der i ethvert fritidsfartøj med en skroglængde på 15 meter og derover, men under 24 meter, være en eller flere navigatører med sønæringsbevis. For at opnå sønæringsbevis skal man opfylde visse krav til en teoretisk og praktisk uddannelse, ligesom syn og høreelse skal opfylde visse mindstekrav.

b. Rettigheder.

Når man på baggrund af en bestået yachtskippereksamen m.v. har fået udstedt sønæringsbevis, opnås nedenstående rettigheder:

- Sønæringsbevis som yachtskipper af 3. grad giver ret til at føre fritidsfartøjer med en skroglængde på 15 meter og derover, men under 24 meter, i fart i Østersøen, i Nordsøen og Den Engelske Kanal, samt fart på De Britiske Øer, Irland, Norge, Færøerne og langs Grønlands kyster i en afstand af ikke over 30 sømil fra kysten.
- Sønæringsbeviset giver endvidere ret til at sejle som styrmand i de samme skibe i fart på alle have

3. Forudsætninger:

For at indstille sig til Yachtskipper Y-3 prøven skal man have bestået og dokumenteret følgende punkter og redegøre for sin civile myndighedsstatus.

- praktikdelen af ”duelighedsprøven i sejlads for fritidssejlere ”eller,
- ”prøven for førere af visse motordrevne fritidsfartøjer med en skroglængde under 15 meter” (speedbådsprøven) eller,
- med tilfredsstillende resultat have gennemført et grundkursus på en godkendt søfartsskole eller et skoleskib.
- Den praktiske uddannelse skal være afsluttet, før man kan indstille sig til yachtskippereksamen af 3. grad.
- Identificere sig med billeddokumentation.

Ikke være under værgemål, efter værgemålslovens §5, eller §7 12.

4. Klageadgang

I henhold til: Bekendtgørelse om prøver og beviser for fritidssejlere

Klager vedrørende prøver afholdt efter denne bekendtgørelse afgøres af DYU

Klagen indgives til den censor, som har afholdt prøven. Censor videresender klagen til den DYU ledsaget af en udtalelse. Censor skal give klageren lejlighed til inden for en frist på mindst 1 uge at kommentere udtalelsen. Den eventuelle kommentar fra klageren skal medsendes til DYU.

Fristen for klage er to uger fra den dag, prøveresultatet er meddelt prøvedeltageren.

- Klagen afgøres af DYUs bestyrelse. Som vil tage stilling til yderligere skridt. Der kan på baggrund af klagen, foretages skærpet tilsyn i en periode, og gives advarsel eller fratagelse af bemyndigelse.
- Afgørelser kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

Note.

Ønsker man kun at følge undervisningen er det ikke et krav man har et duelighedsbevis, men det vil være en fordel, at have viden og erfaring med sejlads.

5. Prøven

Yachtskippereksamen bliver afviklet med en skriftlig og en mundtlig prøve efter nedenstående retningslinjer:

Prøven består indledningsvis af en skriftlig del, hvori eksaminanden vil blive testet i emnerne:

1. Afmærkninger
2. Søvejsregler

Består eksaminanden den skriftlige del af prøven, så vil vedkommende gå videre til den mundtlige eksamen af cirka 45 minutters varighed, hvori han/hun vil blive testet i de øvrige dele af pensum. Censor stiller her spørgsmål til sejladsplanlægningen, navigation, meteorologi, stabilitet m.m. relateret til en case, med udgangspunkt i pensum. Casen udleveres af censoren ved start af den mundtlige del af eksamen. Besvarelsen af casen bedømmes som bestået eller ikke bestået.

6. Uddannelsens omfang

Yachtskipper uddannelsen omfatter emnerne:

- Terrestrisk Navigation
- Sømandskab og søsikkerhed
- Meteorologi
- Søret
- Vagttjeneste og søvejsregler
- Instrument kendskab

Bemærk.

Der er ikke undervisningspligt for at kunne indstilles til prøveafleggelse, men pensummet er omfattende og det kan være vanskeligt at opnå den fornødne viden ved et selvstudie. Derfor anbefaler vi et kursusforløb hos en kursusudbyder.

7. Terrestrisk navigation

Formål

At udvikle yachtskipperens evne til at navigere et større fritidsfartøj i fart i Nordeuropæiske farvande. Det indebærer evnen til at kunne planlægge, bestemme og vurdere skibets position ved anvendelse af kendemærker til søs og på land.

a. Læringsmål

Efter afsluttet uddannelse er det målet, at yachtskipperen kan:

- planlægge en sejlads
- positionsbestemme skibet ved anvendelse af kendemærker til søs og på land
- bestikføre under hensyntagen til vindens og strømmens påvirkninger
- anvende farvandsafmærkning efter IALA A systemet
- anvende søkort og håndbøger til planlægningen og gennemførelsen af skibets sikre sejlads
- ajourføre et skibs beholdning af søkort og håndbøger
- anvende magnetkompas og bestemme fejlvisningen derpå
- bestemme forhold vedrørende strøm og dens påvirkning af skibet

b. Litteratur

1. Holland, Niels (2014). "Terrestrisk Navigation". Weilbach
2. Søfartsstyrelsen (2016). "Afmærkning af Danske Farvande". Weilbach

c. Øvrigt materiale

1. Besejlingskort af nordeuropæisk farvand (Mercator projektion)
2. Kort 1
3. Danske specialkort
4. Den Danske Lods
5. Den Danske Havnelods
6. Dansk Fyrliste
7. Efterretninger for søfarende
8. Søkortrettelser

8. Sømandskab og sikkerhed

Formål:

At udvikle yachtskipperens evne til at stabilisere et skib, at færdes sikkert på søen, samt at bekæmpe brand og håndtere farlige situationer på skibet til søs i Nordeuropæisk farvand.

a. Læringsmål

Efter afsluttet uddannelse er det målet, at yachtskipperen kan:

- skelne mellem forskellige typer fritidsfartøjers opbygning og deres karakteristika ved at benytte de mest almindeligt forekommende navne og benævnelser
- gøre rede for skibets vægt, rumtonnage og hovedmål
- beregne et skibs middeldybgang og trim på baggrund af aflæst dybgang
- gøre rede for begreberne tyngdepunkt, opdriftscenter, GZ-arm, metacenter, metacenterhøjde og stabilitet
- forklare hvilke faktorer der har indflydelse på større fritidsfartøjers stabilitet, herunder indvirkning fra frie væskeoverflader samt ændring i placering af skibets massemidt punkt
- forklare sejlbådens stabilitet
- manøvrere, fortøjre og ankre under forskellige forhold og mand overbord situationen
- redegøre for personlig sikkerhedsudrustning & redningsmidler samt oppustning af gummiredningsflåder
- forstå de vigtigste elementer i GMDSS kommunikation
- træffe hensigtsmæssige og fornødne forholdsregler i tilfælde af havari
- kalde Søredningstjenesten i Danmark, herunder helikopterredning
- redegøre for principperne for forebyggelse af brand og til brandbekæmpelse

b. Litteratur

1. Rosendahl, Leif (2012). "Sømandskab og Kommunikation for Yachtskipper". Weilbach

c. Dokumentation

Prøveaflægger skal kunne dokumentere, at vedkommende har deltaget i et søsikkerhedskursus med minimum følgende indhold:

- Have en gennemgang af redningsmidler og deres anvendelse samt have overværet en demonstration af en oppustelig redningsflåde.
- Have gennemgået slukning af mindre brande med håndslukkere, der almindeligvis findes i større fritidsfartøjer.

9. Meteorologi

Formål

At udvikle yachtskipperens evne til at identificere Nordeuropæiske meteorologiske fænomener og agere hensigtsmæssigt på disse, så skib og besætning sikres fuldt ud.

a. Læringsmål

Efter afsluttet uddannelse er det målet, at yachtskipperen kan:

1. indsamle relevante meteorologiske informationer og benytte disse hensigtsmæssigt i forbindelse med planlægningen og gennemførelsen af skibets sikre sejlads
2. genkende særlige meteorologiske fænomener der udgør en risiko for skibet, bedømme hvornår sådan en situation foreligger, samt afgøre hvorledes man som fører bør agere
3. forklare karakteristiske forhold ved relevante vejrsystemer i det nordeuropæiske fartsområde

b. Litteratur

1. Hundahl, Mette (2016). "Vejret på Vandet". Det Blå Forlag

10. Søret

Formål

At udvikle yachtskipperens evne til at virke som ejer og fører af et større fritidsfartøj.

a. Læringsmål

Efter afsluttet uddannelse er det målet, at yachtskipperen:

- har kendskab til måling, registrering og certificering af skibe
- har kendskab til hvem, hvornår, hvordan og hvorfor en søforklaring iværksættes
- har kendskab til sømandslovens bestemmelser om tjenesteaftaler
- har kendskab til skibstjenesten og straffebestemmelser.
- har forståelse for skibsførerens pligter og ansvar, herunder hans politimæssige myndighed, fuldmagtsforhold og til krav for fritidsfartøjers besætning, således at han på retsligt grundlag kan anvende denne viden og løse opgaver i denne forbindelse.
- kan tilrettelægge og gennemføre nødvendig instruktion af personer om bord vedrørende fritidsfartøjets sikkerhed, miljøbeskyttelse og arbejdssikkerhed, og brug af personligt sikkerhedsudstyr og værnemidler.
- kan påse, at der udvises ansvarlig adfærd i beskyttelse af det omgivende miljø.
- har kendskab til toldbestemmelserne for fritidsfartøjer.
- har kendskab til den lovpligtige forsikring mod følger af arbejdsskade.

b. Litteratur

1. Skytte, Kurt (2007). "Søret for fritidssejlere". Weilbach

11. Vagttjeneste og søvejsregler

Formål

At udvikle yachtskipperens evne til at virke som vagthavende fører og kaptajn på større fritidsfartøjer i Nordeuropæisk farvand.

a. Læringsmål

Efter afsluttet uddannelse er det målet, at yachtskipperen:

- kan anvende De Internationale Søvejsregler
- kan anvende nød- og redningssignaler og træffe hensigtsmæssige forholdsregler i forbindelse hermed
- kan anvende vagtholdsbekendtgørelsen
- har kendskab til, hvordan man finder oplysninger om og anvender forskellige nationers særlige regler for sejlads, herunder de særlige regler for sejlads i visse danske farvande.

b. Litteratur

1. Jensen, Carsten & Nielsen, Steen (2011) ”Søvejsregler” Weilbach

c. Øvrigt materiale

1. Holland, Niels (2014). ”Terrestrisk Navigation”. Weilbach

12. Instrument kendskab

Formål

At tilsikre prøveaf lægger kan håndtere de mest almindelige elektroniske instrumenter ombord på et fartøj mellem 15 & 24 meter i længden.

d. Læringsmål

Efter afsluttet uddannelse er det målet, at yachtskipperen:

- Har forståelse for brugen af kortplotter, og praktisk kan demonstrere anvendelsen
- Har forståelse for brugen af AIS
- Har forståelse for brugen af radar

e. Delmål

- Kortplotter - Eleven skal kunne indsætte rute, med hensyntagen til:
Dybder
Forbudszoner
Trafikseparering
Afgangs / Ankomsthavn
Samt andre relevante situationer
- AIS – Eleven skal kunne redegøre for:
De tre kategorier af AIS-oplysninger.
Brugen af AIS
- Radar – Eleven skal kunne redegøre for brugen af radar.

f. Øvrigt materiale

1. Kortplotter til brug for demonstration.

13. Krav til uafhængighed ift. undervisere og kursusudbydere.

Den bemyndigede censor må ikke afholde prøve for personer, de selv har undervist. Derudover må den bemyndigede censor ikke afholde prøver, hvor prøvens resultat kan være påvirket af familiemæssige, økonomiske eller kommercielle interesser.

Danish Yacht Union kan til enhver tid tildele en prøve, en anden censor, dette for at mindske risikoen for kammerateri mellem censor og underviser/skole. Varslet er 5 dage fra kursusstart til parterne.

Underviseren må udelukkende være til stede som observatør. Assisteres prøvedeltageren på nogen måde er prøven ugyldig.

14. Aflæggelse af prøve:

Krav til uafhængighed i forhold til undervisere og kursusudbydere.

Den bemyndigede censor må ikke afholde prøve for personer, de selv har undervist. Derudover må den bemyndigede censor ikke afholde prøver, hvor prøvens resultat kan være påvirket af familiemæssige, økonomiske eller kommercielle interesser.

Danish Yacht Union kan til enhver tid tildele en prøve, en anden censor, dette for at mindske risikoen for kammerateri mellem censor og underviser/skole. Varslet er 5 dage fra kursusstart til parterne.

Underviseren må udelukkende være til stede som observatør. Assisteres prøvedeltageren på nogen måde er prøven ugyldig.

15. Dokumentation for en bestået prøve:

DYU indberetter prøven til Søfartsstyrelsen senest 14 dage efter prøvens afholdelse. Censor udsteder et Eksamensbevis, som bevis på prøveaflæggelsen er bestået. Sønæringsbevis for Y-3 udstedes efter ansøgning vedlagt en syns og høreprøve af Søfartsstyrelsen. Ref. Bek nr. 74 Lov om skibes besætning.

16. Omprøve:

Prøveaflægger, der ikke består prøven, kan gå til omprøve efter 14 dage. Omprøven aflægges overfor Censor og bestilles gennem DYU, du kan ikke være sikker på, om du kommer op til samme censor.

17. Tilsyn:

Danish Yacht Union fører stikprøvevis tilsyn med prøveafholdelserne.

Danish Yacht Unions bestyrelse kan til enhver tid udføre tilsyn eller udpege 3. Part til at føre tilsyn med prøven, 3. Part vil være en udvalgt censor fra censorkorpsen eller et medlem af foreningen. Tilsyn skal sikre at prøverne afholdes efter de givne retningslinjer, og vejlede den bemyndigede censor med hensyn til disse retningslinjer. Finder den tilsynsførende, at prøven på væsentlige områder afviger fra retningslinjerne, må den tilsynsførende, overfor den eller de personer, der forestår prøveafholdelse, redegøre for, hvorledes prøvens afholdelse kan bringes i overensstemmelse med de givne retningslinjer.

Såfremt den eller de bemyndigede censorer, der afholder prøven, ikke godtager den tilsynsførendes vurdering, er den tilsynsførende bemyndiget til, at afbryde prøven. Den tilsynsførende indsender en indberetning til Danish Yacht Union, hvori der redegøres for de forhold, der har ført til prøvens afbrydelse. På grundlag af indberetningen træffer Danish Yacht Union beslutning om, hvad der videre skal foretages. Den tilsynsførende vil være forsynet med et legitimationskort med billede udstedt af Danish Yacht Union.